

РАБОТЕН ЛИСТ 15 – „МАЙЦЕ СИ“, ХРИСТО БОТЕВ /IX клас/

1. Кое твърдение за творбата „Майце си е вярно“?

- а/ Публикувана е през 1867 г. във в. „Македония“.
- б/ Това е първата обнародвана Ботева творба.
- в/ Творбата има жанровите белези на баладата.
- г/ Изградена е като диалог на майката със сина.

2. Към какво НЕ насочва заглавието на творбата?

- а/ Показва кой е адресатът на лирическата изповед.
- б/ Майката като ключов образ в лириката на поета.
- в/ Подсилва дълбочината на синовното чувство.
- г/ Обобщен образ е на майката през всички епохи.

3. Кое е вярното за първите две строфи?

- а/ Лирическият Аз търси подкрепа от своята майка за избрания от него път.
- б/ В първите две строфи преобладават повелителни по вид изречения.
- в/ Умалителната форма „мале“ сочи връзка с фолклорната традиция.
- г/ Лирическият Аз е изпълнен с решимост и ясна визия за избрания път.

4. Кой от цитатите НЕ отразява душевните терзания на лирическия Аз?

- а/ „скитник ходя злочестен ази“ б/ „мойта младост (...) / съхне и вехне“
- в/ „те не знаят, че аз веч тлея“ г/ „ти си за мене любов и вяра“

5. В кой ред са изброени правилно присъстващите в елегията образи?

- а/ майка, братя, другари, баща, сестра б/ приятел, майка, братя, либе, баща
- в/ майка, другари, родина, баща, братя г/ баща, майка, любима, братя, сестра

6. Кое от изброените твърдения НЕ илюстрира предположенията на лирическия Аз за причината за неговите страдания.?

- а/ майчина клетва за нещо, извършено в миналото
- б/ мечтата на лирическия Аз да постигне щастие и слава
- в/ лекомислено разпиляване на събраното от бащата
- г/ жестоко отношение към майката, което я е наранило

7. Какво изразява стихът „че с тях наедно и аз се смея“ в контекста на творбата?

- а/ чувство на щастие в обкръжението на своите другари
- б/ желание чрез смеха и веселието да забрави тегобите
- в/ измамна социална маска, под която се крие душевен смут
- г/ лековато отношение към живота, безгрижие и примирение

8. Какво НЕ означават думите на лирическия Аз: „че аз веч тлея, / че мойта младост слана попари“ в контекста на творбата?

- а/ Лирическият Аз чувства тежестта на годините и неизбежното остаряване.
- б/ Лирическият Аз усеща безпътица и стеснени хоризонти пред себе си.
- в/ Сланата и тлеенето са метафори на живот, в който липсва вдъхновяваща цел.
- г/ Попарената младост е израз на усещането за нереализирани младежки мечти.

9. Изразът „срещам това, шо душа мрази“ внушава:

- а/ неспособността на лирическия Аз да промени своите възгледи и нагласи
- б/ вътрешната драма на човек, който страда от усещане за несъвместимост
- в/ нежеланието на лирическия Аз да погледне отвъд личната си болка
- г/ неспособността на Аза да вижда положителното в заоникалящия го свят

10. Кой от изразите в творбата НЕ е със значение „отказвам се от мечтите си, обезверен съм“?

а/ „пък тогаз нека изгния в гроба“

б/ „в прегръдки твои мили да падна“

в/ „за вси желби приготви яма“

г/ „пък тогаз нека измръзнат жили“

11. Свържете всеки от цитатите с изразното средство, което се отнася за него.

а/ „прегръдки твои мили“

1. епитети

б/ „ти ли си, мале, тъй жално пела,

2. антитеза

ти ли си мене три годин клепа“

в/ „сърце догаря“

3. инверсия

г/ „сърце младо“, „мили другари“

4. анафора

д/ „че с тях наедно и аз се смея,

5. метафора

но те не знаят, че аз веч тлея“

Прочетете стиховете и изпълнете задачи 12-14 към тях.

Една сал клета, една остана:
в прегръдки твои мили да падна,
та туй сърце младо, таз душа страдна
да се оплачат тебе горкана...

Баща и сестра и братя мили
аз да прегърна искам без злоба,
пък тогаз нека измръзнат жили,
пък тогаз нека изгния в гроба!

12. С цитати от текста дайте три примера, които изразяват душевната болка на лирическия Аз.

.....
.....

13. Срещу всяко художествено средство запишете пример от текста, който му съответства.

а/ инверсия:

б/ анафора:

в/ епитет:

г/ метафора:

14. Със свои думи обяснете как разбирате израза „Баща и сестра и братя мили / аз да прегърна искам без злоба“.

.....
.....
.....
.....
.....
.....